

SØKNAD OM MINDRE PLANENDRING OMRÅDEPLAN

Det søkes om å endre teksten i §5.02 i vedtekter til gjeldene områdeplan for Tellnes , sak 071/18, vedtatt 29.10.18, som en mindre planendring.

Teksten i § 5.02 suppleres med følgende tillegg:

« Kan også i et begrenset område Sør for Aurevann brukes til å lagre sand fra prosessavgang, forutsatt at forurensings myndighetene gir tillatelse, og at det oppfyller deres vilkår «

Titania sin vurdering

Vi har behov for raske og forutsigbare planprosesser for å sikre at vi har mulighet for å kunne etablere dette tiltaket. Så lenge forholdene rundt miljø, og faktisk utforming av deponiet skal godkjennes av fagmyndigheter separat, mener vi at en Mindre Planendring er beste løsning for bedriften, samtidig som det ivaretar Kommunens behov og ansvar på en akseptabel måte.

1 Bakgrunn for søknad

Titania AS produserer ilmenitkonsentrat som skipes ut til pigmentkunder i Norge, Tyskland, Polen og Asia, og har 250 ansatte. Gråberg deponeres i tipper i henhold til gjeldende regulerings- og driftsplan og avgang deponeres i landdeponiet i Lundetjern i henhold til utslippstillatelsen og bedriftens mineralavfallsplan.

Landdeponiet ble etablert i 1993 og er avgrenset av naturlig topografi samt flere stein-fyllingsdammer. Den største dammen (Dam1) var tidligere plassert i konsekvensklasse 0, men ble etter en revurdering utført av Sweco i august 2021, plassert i konsekvensklasse 4 av NVE.

I flere år, og siden sommeren 2020 spesielt, har Titania arbeidet veldig målrettet og fokusert med landdeponiet og Dam 1. Bedriften har hele tiden jobbet tett med Sweco som har tung kompetanse i problemstillinger rundt gruedammer. Sweco har også vært bedriftens rådgiver på utviklingen av Dam 1 og deponiet gjennom mange år.

NVE som tilsynsmyndighet har også kommet tettere og tettere på dette arbeidet siden våren 2021. NGI er også engasjert av Titania nå for å utføre tredjeparts kontroll av arbeidet som så langt er gjort ved landdeponiet og Dam 1.

I perioden fra Påsken 2021 til våren 2022 har det, og vil det, pågå arbeid med å etablere midlertidige sikringstiltak for å beskytte og avlaste Dam 1 for unødvendige laster og tilførsel av vann, og dermed redusere risikoen for at noe uforutsett skal inntreffe. Dette gjøres for å kunne opprettholde produksjonen ved bedriften på en sikker måte både for omgivelsene, samfunnet og bedriften selv, mens man arbeider med å få på plass permanente sikringstiltak for Dam 1. De pågående midlertidige sikringstiltakene vil etter våre beregninger gi bedriften deponeringsvolum nok til å kunne opprettholde produksjonen og deponeringen på dagens nivå frem til rundt årsskiftet 2022/2023. Så for å opprettholde driften etter dette tidspunktet må den permanente sikringen av Dam 1 være ferdig slik at deponeringen kan fortsette bak Dam 1 som forutsatt i gjeldende konsesjon for landdeponiet.

Slik man vurderer det nå, er det stor sannsynlighet for at samlet tid for å prosjektere, sikre tillatelser for gjennomføring, og deretter gjennomføre permanent sikring av Dam 1, vil være så tidkrevende, at man i en periode vil trenge nytt områder for deponering for å ha kontinuitet i produksjonen.

Dette betyr at Titania vil mangle tilgang til godkjent deponi for deponering av et ikke ubetydelig deponeringsvolum i en tidsbegrenset periode.

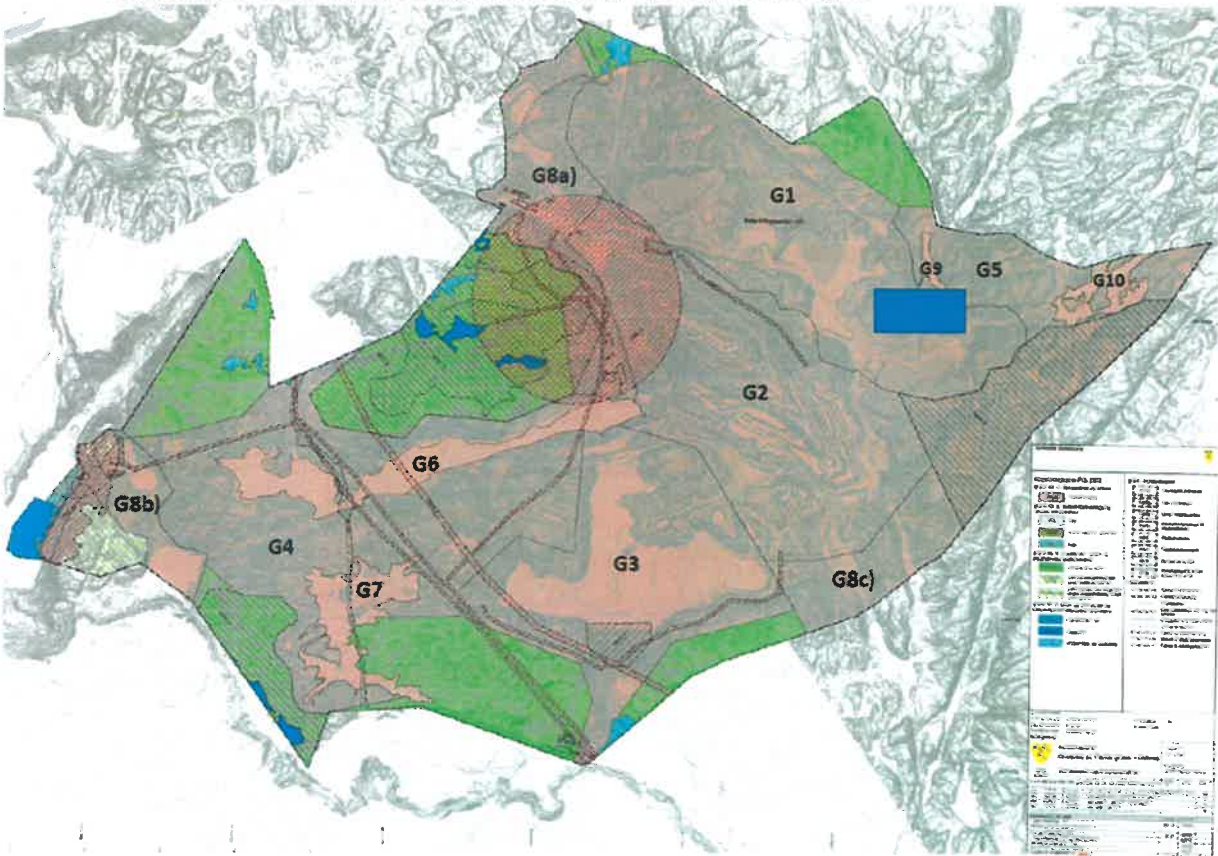
Det er også en problemstilling for bedriften at man p.g.a. uforutsette hendelser på deponiet eller på Dam 1 i perioden frem til permanent sikring er ferdig, må ha tilgang til et annet midlertidig deponi for å holde produksjonen i gang for en kortere periode. Hele situasjonen rundt eksisterende landeponi og Dam 1 har en usikkerhet ved seg som gjør dette litt uforutsigbart mhp. tilgang til deponeringsvolum fram til sikringen er ferdig.

Vi har derfor vurdert om det er andre områder som kan tas i bruk i en periode for å sikre bedriftens behov.

2 Omsøkt området

Området «Mølletippen» er vurdert til å være best egnet. Det ligger innenfor Titanias eiendomsgrenser og berører ikke andre eiendommer. Området som søkes for bruk for midlertidig deponering er på et område regulert som gråbergstipp, G1.

Kart med markering av omtrent plassering av midlertidig deponi (blå rektangel).

Forklaring til kartet:

- **G1: Gråbergstipp.** Området kan benyttes til deponering av gråberg og avdekkingsmasser fra dagbruddet med tilhørende prosessutstyr.
- **G2: Dagbrudd** med tilhørende prosessutstyr
- **G3: Landdeponi** for avgangsmateriale fra oppredningsprosessen med tilhørende prosessutstyr. Det kan oppføres dammer opp til kote 300 innenfor området
- **G4 og G5: Øvrig gruveområde.** Omfatter nødvendig infrastruktur for gruvedriften (massetransport, vanntransport i fjell, veier, kraftlinjetraseer og rørledninger). Ikke tillatt med massedeponi eller dagbruddsdrift.

- **G6 og G7: Prosessvann, Tellenesvatn/Lonevatn (G6) og Mågevatn (G7)**
- **G8: Produksjonsanlegg, lager, lasteanlegg og administrasjonsbebyggelse**
- **G9 og G10: Prosessvann, Aurevatn (G9) og Holmevatn (G10).** Det tillates ikke inngrep i vannene eller utslipp til vannene.

Bilder viser området sør for Aurevann som er i bruk som deponi for gråberg, og som er omtalt i søknaden.

Fra «Norge i bilder»:

Bildet tatt fra terrenget sør for deponiområdet 2021:

3 Om tiltaket

Vi har gjort følgende vurderinger knytte til å kunne lagre ca. 2 mill. tonn avgangssand i området avsatt til Gråbergstipp (G1) sør for Aurevann.

3.1 Avrenning

Området drenerer naturlig ned til Tellnesvann via en tunell, dvs. at avrenning fra dette «deponiet» da havner på akkurat samme sted som avrenningen fra dagens landdeponi.

3.2 Type materialer

Forskjellen på sanden som vil måtte lagres i dette deponiet, og gråberget som deponeres, vil i prinsippet kun være partikkelstørrelse. Noe av gråberget som deponeres pga. det ikke er oppredbart, består av akkurat de samme bergartene som går gjennom prosessen. Utlekking av tungmetaller blir imidlertid større pga. mindre partikkelstørrelse, og dermed større overflate som blir eksponert mot luft og vann.

3.3 Deponering

Det er ikke avklart hvilken metode som kan benyttes. Alternativene som vurderes er å kjøre tørr/jordfuktet sand fra dagens deponiområdet til nytt deponiområdet, eller å pumpe det direkte fra produksjonen. Man utreder begge løsninger parallelt for å avklare nødvendige tiltak for å sikre stabilitet og rensing av avrenning. Avrenning vil i begge tilfeller føres til tunnel, som vil føre vannet enten til Tellnesvann eller styres til dreneringstunnel til Jøssingfjord.

3.4 Volumer

Vi kan deponere ca. 2 mill. tonn avgangssand i det området vi har lokalisert. Til sammenligning så rommer godkjent landdeponi ca. 63 mill. tonn, og godkjent gråbergs deponi 350 mill. tonn.

3.5 Gråbergs deponi

Bruken av området for deponering av avgangssand, vil medføre at man får tilsvarende mindre deponivolum for gråberg. Det får ingen konsekvens pga pågående arbeid med å sikre Dam 1 vil kreve tilsvarende volumer med stein, slik at eksisterende gråbergs deponi kapasitet er opprettholdt.

Bruken av området for deponering av avgangssand vil ikke forsinke ferdigstillingen av dette området som gråbergs tipp. Det vil tvert om medføre at det blir ferdig tidligere. Området er definert som Trinn 2 i pågående plan for Gråbergdeponering.

3.6 Avslutning

Etter endt deponeringsperiode dekkes avgangsmassene med gråberg, som fylles videre opp til endelig kote og avsluttes i henhold til gjeldende driftsplan.

3.7 Alternativ bruk

Avgangsmassene kan også velges å gjøres tilgjengelig i en viss tid, for alternativ bruk i den grad man lykkes med å finne et egnet bruksområde. I det tilfelle vil man kunne tilbakeføre området til utgangspunktet.

Med hilsen

Titania AS

Dag Larsen

Adm. dir